

УДК 378

ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МЕДІА- ОСВІТНІХ УМІНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Асп. А. П. Плугіна

Науковий керівник проф. Л.Я. Бірюк

Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка

Мета і завдання. Мета – обґрунтувати історичний аспект підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування елементарних медіа-освітніх умінь у молодших школярів.

Завдання – здійснити аналіз психолого-педагогічної літератури з метою обґрунтування історичного аспекту досліджуваної проблеми. Обґрунтувати актуальність та доцільність підготовки майбутніх учителів початкових класів до застосування медіа-освітніх умінь.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт – підготовка майбутніх учителів початкових класів у вищих навчальних закладах. Предмет – педагогічні умови та методика їх реалізації у процесі підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування елементарних медіа-освітніх умінь у молодших школярів.

Методи та засоби дослідження. Аналіз та узагальнення філософської, психолого-педагогічної, навчально-методичної літератури з метою визначення історичного аспекту проблеми підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування елементарних медіа-освітніх умінь у молодших школярів.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Наукова новизна визначатиметься тим, що в ході його виконання:

– вперше обґрунтовано педагогічні умови підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування елементарних медіа-освітніх умінь у молодших школярів; окреслено чинник впливу професійного середовища ВНЗ на формування визначених умінь; конкретизовано зміст, послідовність етапів, форми та технології формування медіа-освітніх умінь;

– удосконалено зміст та методику дисциплін фахової спрямованості, форми проведення занять;

– подальшого розвитку набули методи і засоби формування досліджуваних умінь в умовах професійної підготовки майбутніх учителів у ВНЗ.

Практичне значення дослідження полягатиме в розробленні моделі та методики підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування елементарних медіа-освітніх умінь у молодших школярів, що може бути використана в практиці навчання майбутніх учителів початкових класів.

Результати дослідження. Темп розвитку людства невпинно пришвидшується і для людини стає дедалі важливішим вміння правильно реагувати на ці зміни, щоб не залишитися осторонь прогресу. Нашу добу не даремно називають інформаційною, тому що особистість для успішної життєдіяльності не може бути осторонь інформаційних потоків. Головна складність полягає не в тому, щоб отримати певну інформацію, а в тому, щоб виявити, яка саме інформація потрібна. Ми спостерігаємо появу все нових і нових медіа, що не всі з них, на жаль, перевіряють достовірність оприлюднених даних.

У сучасній соціокультурній ситуації України все більше поширення набуває медіа-культура, яка в різних видах і формах інтенсивно шириться всім світом [2, с. 7].

Велике значення має грамотна робота з інформацією, коли мова йде про дітей, у них немає життєвого досвіду, вони схильні сліпо наслідувати привабливі образи. Особливе значення має проблема, пов'язана з віртуальними інтерактивними іграми. Нерідко діти ототожнюють себе з образами в пропонованих іграх, промінуючи реальні

успіхи в соціальній групі на примарні здобутки та титули. Звичайно, це не означає, що потрібно ховатися та ізолюватися від інформаційних потоків, треба вміти працювати з інформацією, саме на це спрямовані заняття з медіа-грамотності [1, с. 5]

Вважається, що вперше термін «медіа-освіта» було вжито у 1973 році на засіданні Сектора інформації ЮНЕСКО та Міжнародної ради з кіно та телебачення. Згідно визначення ЮНЕСКО, медіа-освіта – це навчання теорії і практичних умінь для оволодіння сучасними засобами масової комунікації, що розглядається як частина специфічної й автономної галузі знань у педагогічній теорії і практиці. Людина повинна вміти критично оцінювати та аналізувати інформацію, що надходить зі ЗМІ. У 1960 роках у США, Великій Британії, Німеччині, Франції та Канаді було вперше запроваджено курс медіа-освіти у навчально-виховному процесі. Головне завдання – формування інформаційної культури у даних країнах та підготовка індивіда до життя в інформаційному суспільстві [3].

Розробленню різноманітних напрямів та проблем медіа-освіти присвячено багато праць вітчизняних і зарубіжних авторів. За О. Федоровим, їх можна умов розділити на наступні групи:

– дослідження констатувального характеру, в яких містяться відомості про сприйняття медіа-текстів в різних країнах і вікових категоріях, про критерії та рівні розвитку (В. Левшина, К. Тарасов, Ю. Усов, О. Федоров, Е. Харт та ін.);

– роботи, пов'язані з питаннями конкретної методики медіаосвіти (Л. Баженова, О. Баранов, Д. Бекінгем, Л. Зазнобіна, Р. Хоббс) [2, с. 22].

Дослідниками медіа-освіти визначено підходи до формування медіа-освітніх умінь:

– *інтегрований підхід* – здійснюється через вже існуючі навчальні предмети, наприклад, музика, образотворче мистецтво, історія тощо. Вивченням цього питання займалися Л. Зазнобіна, О. Спічкін, Е. Харт, К. Безелгет та багато інших зарубіжних медіа-педагогів;

– *факультативний підхід* – створення ряду факультативів, гуртків, фестивалів медіа-освітнього циклу (О. Баранов, В. Левшина, В. Монастирський, Р. Паличко, Ю. Усов та інші);

– *спеціальний підхід* – уведення нового предмету, спецкурсу, пов'язаного з медіа-культурою (С. Пензін, Р. Поличко, Ю. Рабінович, О. Федоров та інші).

Система застосування медіа-освітніх технологій повинна бути збалансована і побудована на основі всіх видів діяльності, що використовуються у педагогічній практиці.

Висновки. Отже, з вищевикладеного можна стверджувати, що можливості навчально-виховного процесу з використанням медіа-освітніх технологій збагачують освітній процес, технології медіа-освіти стають логічним фрагментом сучасного освітнього середовища.

Ключові слова: медіа-освіта, медіа-освітні уміння, майбутні учителі початкових класів, інформаційні технології, молодші школярі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Медіа-освіта та медіа-грамотність : підручник / [ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк]; [за науковою редакцією В. В. Різуна]. – Київ : Центр вільної преси, 2012. – 352 с.
2. Федоров А. В. Медиа-образование: История, теория и методика / А. В. Федоров. – Ростов-на-Дону : Изд-во ЦВВР, 2001. – 708 с.
3. Самойленко К. Бути чи не бути: медіаосвіта і медіаграмотність в Україні [Електронний ресурс] / К. Самойленко. – Режим доступу: http://www.ukrmol.in.ua/2015/06/blog-post_2.html